

Highlights Belastingplicht Overheidsondernemingen

Op 16 september 2014 (Prinsjesdag) is naast de Miljoenennota en het Belastingplan 2015 het Wetsvoorstel Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen gepubliceerd. Hieronder benoemen de auteurs de kernpunten van dit wetsvoorstel.

mr. R.J. Hotsma en mevr. mr. A.B.G. Hellinga-Ovinga

- Uitgangspunt is dat overheidsondernemingen belastingplichtig zijn. Dit betekent dat per activiteit getoetst moet worden of sprake is van fiscaal ondernemerschap. Hiervan is sprake bij een organisatie van kapitaal en arbeid die deelneemt aan het economische verkeer met het oogmerk om winst te behalen (of feitelijk overschotten behaalt). Voor BV's en NV's geldt bij fictie dat zij een onderneming drijven, zodat de ondernemingstoets kan worden overgeslagen en er direct sprake is van belastingplicht, tenzij een vrijstelling kan worden toegepast.
- Concurrerende activiteiten met private marktpartijen kunnen ook tot belastingplicht leiden, ook al wordt niet direct voldaan aan de hiervoor beschreven voorwaarden.
- Indien binnen het overheidslichaam meerdere ondernemingsactiviteiten worden verricht dan worden deze als één onderneming behandeld zodat positieve en negatieve resultaten kunnen worden gesaldeerd. Dit houdt ook in dat volstaan kan worden met één aangifte vennootschapsbelasting voor het publiekrechtelijke lichaam zelf. Dit is een belangrijke wijziging ten opzichte van het eerdere conceptwetsvoorstel.
- Voor onderwijsinstellingen, academische ziekenhuizen en havenbedrijven gelden subjectieve vrijstellingen die op onderdelen zijn verruimd ten opzichte van de eerder voorgestelde vrijstellingen.
- Naast deze vrijstellingen is ook een aantal algemene (object)vrijstellingen opgenomen. Hierbij wordt een activiteit vrijgesteld en niet het betrokken lichaam. Het betreft:
  - Een vrijstelling voor louter interne activiteiten, ook binnen de eigen structuur (Quasi-inbesteding).
  - Het uitvoeren van overheidstaken (tenzij in concurrentie wordt getreden met private ondernemingen).
  - Het uitvoeren van vorenstaande werkzaamheden door samenwerkingsverbanden.
- De vrijstelling voor samenwerkingsverbanden is ten opzichte van het eerdere concept wetsvoorstel gewijzigd. De vrijstelling geldt indien is voldaan aan alle van de hierna genoemde voorwaarden:
  - De activiteiten van het samenwerkingsverband worden verricht voor a) onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen dan wel b) onmiddellijk of middellijk participerende privaatrechtelijke overheidslichamen of c) niet participerende privaatrechtelijke overheidslichamen van participerende publiekrechtelijke rechtspersonen.
  - De activiteiten bij de participanten die in het samenwer-

Aanbieden koffertje Tweede Kamer by Rijksoverheid/Valerie Kuypers.

- kingsverband deelnemen zouden niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht.
- Ten slotte moeten de deelnemers naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband.
- De wet zal effectief per 1 januari 2016 van kracht worden.
- Meer dan voorheen wordt aangesloten bij de al bestaande belastingplicht van Stichtingen en Verenigingen.
- Let op: het wetsvoorstel kan ook tot belastingplicht leiden van stichtingen en verenigingen die tot dusver waren vrijgesteld omdat zij bijvoorbeeld werden bestuurd door een publiekrechtelijk lichaam.
- Van belang kan zijn om het subsidiebeleid opnieuw te beoordelen. Immers indien structureel overschotten worden behaald kan belastinglicht aan de orde zijn.
- Het kabinet zal naar het lijkt geen invulling gaan geven aan de verschillende begrippen/afbakingsproblemen en meest voorkomende situaties. Met belangenorganisaties wordt wel nader overleg gevoerd en worden nadere afspraken gemaakt om administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken.

Noot

- 1 Auteurs zijn beiden als partner verbonden aan Caraad Belastingadviseurs BV en hebben ervaring met de invoering van de vpb-plicht voor woningcorporaties.